

Constantin Stancu

DUMITRU HURUBĂ

GLUMIM, NU?

(Texte din Rezervația cu Zăpăciți de Tranziție)

LIMES
2019

CUPRINS

În loc de prefață, câteva cuvinte ... potrivite ...	5
Dumitru Hurubă – membru al Uniunii Scriitorilor din România.....	9
Am primit de la Dumitru Hurubă:.....	19
Cu sacoul ros de molii.....	25
Scurt dialog cu Dumitru Hurubă.....	30

Câteva note literare, cronici și texte despre cărțile lui Dumitru Hurubă 33

Crime și strălucire (<i>Crime și strălucire</i> , eseu, Editura Călăuza v.b., 2004)	35
Cronica lui Mitică (<i>Cronici TV din vremea zăpăciților de tranziție</i> , Editura Călăuza v.b., 2004)	38
... în fața televizorului... (<i>Acolo șezum și... râsem (în fața televizorului)</i> , Editura Corvin, 2006)	42
Amanți de tranziție (Atenție se filmează) (<i>Amanții Gaițelor cu cap de struț</i> , roman, Editura Eubeea, 2008).....	47
Țiganiada astăzi (Dumitru Hurubă/ Doina Bălțat/ Călina Gherga-Ciochină, <i>Țiganiada, noi puncte de vedere</i> , analiză și istorie literară, Editura Eubeea, 2008)	52
Capcane pentru intelectuali – Colectiv – (Dumitru Hurubă / Doina Bălțat, <i>O antologie de umor românesc</i> , antologie subiectivă, Editura Eubeea, 2008)	57
Cobaii (<i>Cobaii</i> , roman, Timișoara, Editura Eubeea, 2009) 61	

Evadați din Clexane (<i>Evadați din Clexane</i> , roman, Editura Eubeea, 2010).....	67
Tablete și alte texte de Dumitru Hurubă (<i>Scorpionisme</i> , eseu, Editura Eubeea, 2011)	73
Cititorul de iluzii (<i>Cititorul de iluzii</i> , Editura eubeea, 2010)	78
Canapeaua pentru liniștea domnului Matracuciu (<i>Aranka-néni sau Canapeaua cu scârț</i> , roman, Limes, 2012)	83
Biroul dușilor de-acasă (<i>Biroul dușilor de-acasă</i> , roman, Limes, 2013)	89
Jurnalul unui pisho-filozof (<i>Spondiloza la șarpele cu clopoței</i> , Limes, 2015)	94
Hunedoara literară, lista lui Mitică (<i>Scriitori contemporani din județul Hunedoara – comentarii literare</i> , Editura Tipo Moldova, 2015)	99
Dumitru Hurubă: Glumim, nu? (<i>Scenarita: un eseu- fantezie</i> , Limes, 2016).....	103
Tristețea umorului la Dumitru Hurubă (<i>Scuzați că ne-am cunoscut</i> , Limes, 2017)	109
Skepsis: Tablouri din perioada tranziției	115
Noryna, narațiunea între dragoste, umor și speranțe (<i>Noryna</i> , roman de capră și sfadă, Limes, 2018)	121

Anexe – Memoria fotografiei 127

Câteva note biobibliografice despre autorul cărții	141
--	-----

Câteva note literare, cronici și texte despre cărțile lui Dumitru Hurubă

CRIME ȘI STRĂLUCIRE

(*CRIME ȘI STRĂLUCIRE*, ESEU, EDITURA CĂLĂUZA V.B., 2004)

Dumitru Hurubă iese din timpul său, privind țintă la reperele pe care istoria i le pune la dispoziție: **Alexandru Macedon, Socrate, Apostolul Pavel, Maria Stuart**. Fascinat de marile întâmplări care au schimbat lumea la un moment dat, scriitorul face o mică prezentare a căderilor și a ridicărilor omului în cartea *CRIME ȘI STRĂLUCIRE*, ivită la Deva: Editura Călăuza v.b, 2004, și prezentată celor care îl apreciază în ziua în care autorul împlinea 60 de ani: un umorist în căutarea istoriei pierdute. Cartea este un fel de răspuns la întrebările autorului și pe care societatea în care trăiește nu i l-a putut da. În lipsa unor personalități autentice în societatea românească contemporană Dumitru Hurubă a inventat o carte care să prezinte astfel de tipologii care, evident, marchează viața fiecăruia prin dinamismul limitelor. Cartea este o lecție de dragoste spusă de un om la apogeul vieții, când privește în urmă și în perspectivă, totodată, și în toate aceste biografii strălucitoare, marcate de crimă și bizar, vede puncte de sprijin.

Cartea este și un pact de neagresiune pe care omul Hurubă îl face cu Dumnezeu, o împăcare profundă care i s-a descoperit în timp și care dă sens și eternitate, dincolo de gustul biruinței, dincolo de siguranța spirituală, dincolo de răbdare și rezistență și toate la un loc, plus eternitatea. Hurubă subliniază în această carte că nu se poate face abstracție de lucrarea lui Dumnezeu în istorie cu oamenii și că toate au un scop, un sens.

Toate se leagă în Dumnezeu și asta pare a fi valabil și pentru prezent. Privind în trecut, scriitorul dă o imagine a prezentului și o perspectivă a viitorului, iar aceasta pare confortabil pentru oricine.

Atenția pe care a acordat-o acestor persoane și a vieții lor dovedește faptul că timpul are încă răbdare cu toți și că sunt lucruri efemere, dar de care am avea atâta nevoie... Ideile se materializează din Biblie pare să spună autorul și avem nevoie de idei valide încă pentru că:

„Apostolul Pavel m-a învățat și mi-a ajutat să văd cu alți ochi și cu altă minte relația mea cu Dumnezeu; pentru că Alexandru Macedon a sădit în conștiința mea gustul victoriilor obținute cu greu, dar cu atât mai frumoase;...”.

Dumitru Hrubă începe cu un *CUVÂNT SENTIMENTAL* – *EXPLICATIV*, dorind să ne atragă atenția că aici, în haloul spiritual al cărții, se petrec lucruri importante care dau sens și putere memoriei umane, adică fără vise, fără o țină precisă, fără viziune nu se poate trăi în lume, iar acești oameni despre care putem citi în carte, au avut un mandat divin pentru a schimba ceva în această lume. Așteptările prezentului ne arată că avem nevoie de astfel de oameni, ei care au forțat limitele.

Cartea, iată, acoperă un gol în cultura generală a generației „**Internet și Manea**”, care nu are habar ce înseamnă o viziune corectă asupra lumii, dar până la urmă viziunea aceasta din umbră va schimba lucrurile, depășind lipsa personalităților de lângă noi, care să doarmă în iarba câmpului, să mănânce cu noi și să moară cu noi.

Privirea în istorie a lui Hrubă este necesară, răspunsul se impune de la începutul cărții: *până la urmă fiecare își va duce în spate crucea proprie, dacă nu – va fi silit.*

Cartea merită citită pentru lecția de viziune pe care o propune și de care avem nevoie.

În aceste vremuri în care scriitorii sunt în căutare de subiecte, de sondaje, de președinți de tot felul, în aceste vremuri în care scriitorii învață să iubească oamenii. Scriitorul Hrubă ne arată sensul, apostolatul la care a fost chemat scribul modern, chiar dacă nu o vrea și chiar dacă este cu ochiul pe gloria de o clipă a lumii.

Poate că moralistul și scriitorul ar fi trebuit să fie mult mai curajos cu ideile care stau în umbra marilor oameni ai istoriei, poate mai mult „**tupeu**”, ca să mă exprim cu un termen comod, pentru ca mesajul să fie și mai puternic, chemând la o viziune proprie asupra istoriei, așa cum fiecare dintre noi o merităm.

Dar dincolo de toate, ne vom duce în spate crucea în fiecare zi ca pe o blândă povară ce ne schimbă în bine, aceasta este mesajul cărții pentru cititor.

*Hațeg,
cândva, seara*

CRONICA LUI MITICĂ

(CRONICI TV DIN VREMEA ZĂPĂCIȚILOR DE TRANZIȚIE,

EDITURA CĂLĂUZA V.B., 2004)

Viața noastră de fiecare zi pare, pentru mulți, lipsită de orizont real și atunci apelăm la orizontul ireal pus la dispoziție, pe o tavă a *Salomeii*, de televiziunea privată sau de televiziunea de stat, de televiziunea de tranziție sau cea de ocazie.

Dumitru Hurubă, în scrierea sa *CRONICI TV DIN VREMEA ZĂPĂCIȚILOR DE TRANZIȚIE*, Deva: Editura Călăuza v.b., 2004, ne oferă un scurt voiaj în istoria timpului pierdut, un voiaj de plăcere, tranzitoriu, prin erorile noastre zilnice. Privitul la televizor este un sport național, știrile zilnice cu drogul lor, personaje de împrumut, evenimente de manipulare necesară, cronici de ruină, întâmplări programate, limbajul de lemn de *gofer*, lacrimi pentru fotbalist, zâmbet pentru antrenor, buricul prezentatoarei, canicula zăpăciților, ministrul și prim ministrul, mustața pentru viol, regi de împrumut, cupluri care zguduie lumea, un pisic vedetă...

Programul realizat de tot felul de posturi de televiziune, timpul nostru pierdut zadarnic, acolo, în fața *sticlei*, într-o lume ireală, ne arată costul vieții noastre. Prețul real și dureros, timpul înseamnă bani.

Citind această carte, scrisă cu mult talent de **Dumitru Hurubă**, primim o stare de bună dispoziție, râdem și râdem bine de zăpăciții rătăciți în tranziție, realizând că aceste personaje

suntem noi, cei de toate zilele, minus eternitatea noastră posibilă pierdută...

Scriere pentru zâmbet, trompetă și tristețea cu coarde, nu putem să nu remarcăm puterea ei de a ne face mai buni. Umorul de calitate, un lucru atât de rar printre zăpăciți și posturile de televiziune, este personajul central al cărții. Tranziția este doar un moft, un pretext de a ne justifica superficialitate, viclenia și ticăloșia... Eroii sunt oamenii de fiecare zi oferiți de televiziune, chiar dacă tranzitoriu ei sunt parlamentari, miniștri, vedete din prefabricate de carton, sportivi... Când privim la ei pare că absorbim informație, când citim despre noi în această carte de cronici tv. regretăm că suntem așa de efemeri în tranziția noastră pe pământ.

Puțini scriitori s-ar fi apucat de scris pe această temă mai fragilă, însă Hurubă a scris într-un stil **hurubist** – ca să-l parafrazez, și nu stilul *pițurhist* ... De observat că stilul său are la bază logica valorilor sănătoase creștine aplicată la logica de fiecare zi, tranzitorie în acest veac, iar rezultatul este un zâmbet sănătos, un umor care tratează de indiferență, care vindecă bolile noastre spirituale, provoacă receptorul să gândească altfel.

Pornind de la un detaliu de emisiune, *hurubistul* de profesie, zis **Mitică** pe numele său uzual de scriitor, creează câte o capodoperă tip aspirină pe varză și curcan, care merită citită prin tratament spiritual naturist...

„Cade prima zăpadă și primii cerșetori înghețați de frig. Fulgii mari valsează grațios în ritmul unei muzici transmisă de Divinitate pe o frecvență PRO, aprobată și știută doar ce CNA”;

„A, era să uit ceva care nu interesează: firma „Foarfeca” S.R.L. e în faliment, deoarece, din cauza secetei, s-a redus alarmant frunza de tăiat la câini”.

Consider că ce mai bună scriere din carte este schița despre emisiunea de informații zilnice obștești de la o televiziune care rămâne secretă pentru moment, despre salvarea unui biet pisic urcat tranzitoriu într-un copac din micul Paris și care, conform reporterilor de la fața locului și celor din studioul micilor nebunii zilnice, de către un soldat care și-a dat viața pentru onoare, patrie și pisic...

De ce ? Iată secretul unei emisiuni:

„În orice caz a fost știrea cea mai de senzație, care a ținut populația țării cu respirația tăiată câteva minute fiind singura știre fără morți, violență, prostituate, droguri, corupți, violuri și Radu Coșarcă”.

În concluzie: Oskar pentru pisic, reporter și mustață.
Care este adevărul despre aceste cronici breaking news?

„- Mă, astea nu-s visuri, ci vedenii de om care nu și-a rezolvat problema doagelor la timp. Du-te acasă și două săptămâni nu te mai uita la telejurnale; bea ceai de cucută și fă plimbări în loc cu verdeață...”.

Care este logica textului?

Pactul cu Dumnezeu...

Această carte trebuie citită. Fiecare cronică a fost publicată și în revista „România literară”, iar redacția revistei a înțeles la timp importanța unui astfel mod de a scrie despre tranziția noastră spre eternitate, cu umor, ironie și mustață...

Când ne vom trezi din această beție a ideologiei pure de tranziție și vom reveni pe pământul curat al României vom putea constata:

„- Ai văzut, bade, ce putere are o ordonanță? mă întreabă Haralampy. Și tu te mirai că încalcă legi votate de Parlament... Aia-i fix-pix!”.

Nota: Halampy este un personaj „real” imaginat de scriitor ca să ne dea posibilitate de a ne închipui vedete de televiziune într-o carte scrisă de Dumitru Hurubă. El, Halampy, cântă la tiriplic, adică instrument de suflat în drâmbă sub formă de polonic. (etum.nec.).

De reținut, putem fi mai optimiști după această lectură... necesară de tranziție.

*Hațeg,
după ce am făcut abonamentul la Monitorul Oficial*

... ÎN FAȚA TELEVIZORULUI...

(*ACOLO ȘEZUM ȘI... RĂSEM (ÎN FAȚA TELEVIZORULUI)*,

EDITURA CORVIN, 2006)

Moto: **Oemvei** (derivație lingvistică de la OMV), vietăți carpato-diabolice cu înfățișare umană, care au pus la cale afacerea OMV, cu ajutorul căreia România pierde miliarde de euro ... (Expl. Haralampy) – citat din volumul *ACOLO ȘEZUM ȘI... RĂSEM*, de scriitorul **Dumitru Hurubă**.

Boala de a privi la televizor, de a te conecta la haosul lumii, la eroarea ei și la căderea ei, la gloria ei și la plânsul ei, boala aceasta este transformată de scriitorul Dumitru Hurubă în artă, arta umorului care vine din luciditate și din tristețea pe care o simte românul care privește la mediul în care își duce viața, se privește în oglindă și vede efectele votului său liber exprimat, modul de a face democrație într-o lume depinsă cu popoarele migratoare mai mult ca alte state membre ale U.E.

Adoptând din inspirație și singurătate, din talent și din responsabilitate socială, obiceiul de sta la sfat cu țara seară de seară în fața televizorului, scriitorul stă, privește și râde, e terapia românului de a scăpa de vreo catastrofă personală, pentru că ideile vehiculate de tot felul de cetățeni de onoare din țara asta îți pot provoca boli grele, greu de dus, greu de tratat, greu de... scris. Dumitru Hurubă face din istoria imediată a României, însă, din personajele publice personajele operei sale, cronică la emisiunea tv. Și asta zi de zi încât istoria pare foarte apropiată,

chiar intimă, iar întâmplările sunt parcă din familie, până la urmă nu mai au legătură cu legile, cu programele politice sau economice, cu sportul sau cu arta, sunt întâmplările din bucătărie, de pe balcon, de la masa de seară, sau de prânz, sunt întâmplările care ne marchează într-un fel au altul, iremediabil... E cronică tristeților noastre bine temperate...

Meritul scriitorului așa cum apare el din volumul *ACOLO ȘEZUM ȘI ... RĂSEM* (în fața televizorului), Deva: Editura CORVIN, 2006, este că își asumă responsabilitatea morală a personajelor publice din România prin faptul că ne invită la un răs sănătos, un răs al înțelepciunii, al fugii de incultură, de eroare, chiar de păcat în sensul spiritual al viziunii.

Aceste cronici publicate în volumul de față, au apărut în revista „România literară”, au menținut tonusul iubitorilor de literatură care au avut ocazia să citească viața noastră altfel decât prin sisteme literare complicate. **Dumitru Hurubă** a avut îndrăzneala de a scrie consistent și ritmic despre... nimic, făcând istorie din fraze care la ceas de seară au schimbat mintea telespectatorului român pregătit să fie manipulat cu stil.

Cronica nu este una gratuită, în spatele faptelor se află de fapt viziunea unui om cinstit cu sine, e una caustică, cu o undă de lirism, la limita poeziei directe de azi, a poeziei trăite, sau la limita procesului verbal întocmit în adunarea generală a comitetului de bloc când sunt probleme mari de analizat. O cronică ce arde rana noastră, una care te provoacă la reflexie, e asta lumea în care trăim? și, culmea, chiar e...

Realitatea intră în conică, realitatea e motiv de idei mari, sau de răs, realitatea bate literatura, pare să sugereze Dumitru Hurubă și personajele sale **Haralampy**, sau soția sa **Coryntina**, sau..., personaje care aduc mișcarea în prozele acestea scurte, care declanșează umorul, sau absurdul, sau banalul la rang de

capodoperă, personaje care definesc poporul ce așteaptă personalitatea care îl poate scoate din incultură și lipsa de civilizație. Un popor în așteptarea eroului...

Replicile personajelor imagine care privesc la spectacolul real de la televizor, sau poate personaje reale care trăiesc într-un mediu imaginar, limita este discutabilă, sunt replici care frizează absurdul necesar, sunt tușele de culoare care dau perspectivă peisajului zilnic.

Răbdarea scriitorului este una remarcabilă, are puterea de a analiza, de a pătrunde ideea zilei, de a vedea dincolo de faptele imediate, dar cu armele comicului, cronică în sine are umor de calitate, ce depășește bășcălia de Dâmbovița, e replica discretă a bătrânului hâtru care știe că viața e totuși frumoasă...

Dumitru Hurubă e atent la formele care nu mai au conținut din viața noastră, la incultură, la lipsa de dragoste a oamenilor. E greu să accepți că de fapt, toate aceste personaje publice reale și-au pierdut dragostea normală din vremuri normale, ele nu mai au organ pentru cei de lângă ei, pentru românul anonim care face istoria țării aici sau în Spania, aici sau în Italia, aici sau aievea. Nu mai au ochi pentru cei care trăiesc modest și care duc povara fiecărei zile.

Adept al valorilor creștine, simple ca: înțelepciunea, calmul, răbdarea, bunul simț, autocontrolul, omul care vrea binele posibil într-o lume imposibilă. Autorul privește spre lume din perspectiva acestora, de aici umorul sănătos și spumos, planuri paralele care nu se mai ating, bunul simț al poporului care privește la televizor și tupeul personajelor reale publice care fac televiziunea spectacol de teatru, fac diferența, iar acestea sunt zâmbete care permit o epocă mai suportabilă.

„Noi apariții editoriale bănuite din spuse televizate.

Mircea Geoană: *APĂRAREA LUI ION ILIESCU PÂNĂ ÎN PÂNZELE ALBE CU DUNGI VERTICALE*. Vol. 1, ediție de lux, legată în piele de cameleon.

Emil Constantinescu (fost Președinte al României): *MIRON COZMA – ULTIMUL GUNOI AL ACESTEI SOCIETĂȚI*, volum de poeme sentimentale reciclate în primă audiție la emisiunea „%” de la Realitatea Tv din seara zilei de 14 iunie.

Miron Cozma: *ÎNDRUMĂTOR TELEVIZAT DE LINGUȘIRE INDIRECTĂ*, primul volum din colecția „Eseuri psiho-filozofice”, dedicat Președintelui Traian Băsescu.

Mircea Geoană: *MAXIME ȘI CUGETĂRI MEDICALE*, Cap. „Autismul și formele sale de surzenie pesedistă”, în curs de apariție”.

Aceste exemple sunt relevante, fac parte din jocul acestor cronici sincere care își au rădăcinile în realitate.

Toate aceste întâmplări le-am trăit în acest veac, dar cartea lui Dumitru Hurubă le face mai suportabile și ne transmite un mesaj important: sunt valori mult mai importante decât valorile din *politichie*, iar viața noastră este un dar, trebuie să ne-o trăim, dincolo de ce ne transmit posturile de televiziune, dincolo de emisiunea zilnică în care nu se mai întâmplă nimic important pentru noi. Pentru că se întâmplă pentru ei, de parcă ar face parte dintr-un alt popor, unul ales... de umor...

Darul acestei cărți e realitatea ca un pisoi jucăuș, ce se va urca pe acoperișul Europei, pare să sugereze scriitorul. El nu uită faptele de valoare din societatea românească, le remarcă sincer, simplu, sunt necesare și prin faptul că nu insistă asupra lor, le dă drumul spre noi, ca exemplu de a ne trăi realitatea, ca realitate. De exemplu moartea scriitorului **Radu Anton Roman**, cel care